

Rek. 19/2016/tillväxt D 2017

Tidigare nummer	A 1665/tillväxt
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över
Harmonisering av branschregler samt validering för underlättad mobilitet

Förslag

Att Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek 19/2016/tillväxt, vad angår Harmonisering av branschregler samt validering för underlättad mobilitet för rådets del är *slutbehandlad*.

Bakgrund

Rekommandationen har följande formulering:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att ta initiativ till diskussioner över nationsgränserna med de olika branschorganisationerna, om att harmonisera deras branschregleringar i syfte att skapa en gemensam Nordisk arbetsmarknad inom respektive branschens område. Detta kunde till exempel göras i form av nordiska pilotprojekt som understödjer/kompletterar EUs pilotprojekt kring *European Professional Card* och dessas fokus på industribranscherna (inklusive bygg), samt social- och hälsobranscherna

att kartlägga nuvarande nationella valideringsregler samt dela *best practice* vad gäller valideringen av de reglerade yrkena, i syfte att underlätta mobilitet inom olika yrkesgrupper generellt, samt för att underlätta upptagandet av den nyinflyttade arbetskraften på den gemensamma nordiska arbetsmarknaden

Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordisk Ministerråd finder Nordisk Råds forslag om en dialog med brancheorganisationerne om harmonisering af deres brancheregulering interessant og vigtig for at bidrage til at sikre et fælles nordisk arbejdsmarked. Ministerrådet vil derfor iværksætte et pilotprojekt indenfor en eller to udvalgte brancher.

Vedrørende godkendelsesordninger for lovregulerede erhverv i Norden finder Nor-

disk Ministerråd, at disse ordninger fungerer godt og som udgangspunkt ikke udgør en barriere for arbejdskraftens frie bevægelighed. For til stadighed at sikre sig, at disse ordninger er velfungerende, har Nordisk Ministerråd på initiativ af det norske formandskab iværksat en kortlægning af godkendelsesordninger for ansøgere med udenlandske uddannelser og erhvervskvalifikationer i Norden for at bidrage til at fjerne grænsehindre mellem de nordiske lande og Færøerne, Grønland og Åland. Denne kortlægning omfatter også personer med en uddannelse og/eller erhvervskvalifikationer fra et land, som er uden for Norden og EU.

Brancheregulering

I indsatsen med at arbejde hen i mod et mere integreret Nordisk arbejdsmarked inden for forskellige brancher, anbefaler Nordisk Råd at Nordisk Ministerråd tager initiativ til diskussioner over de nationale grænser med de forskellige brancheorganisationer. Ovenfor nævnte emne har på forskellige måder været berørt tidligere i det nordiske regeringssamarbejde. I et nordisk studie fra 2013 om erhverv som reguleres via national lovgivning (Damvad, "Kortlægning af godkendelsesordninger for lovregulerede erhverv i Norden. Del 1") peger rapporten på, at branchernes egne regler egentligt udgør et større problem set ud fra et mobilitetsperspektiv end lovreguleringerne gør. Branchernes egne regler gør - ifølge studiet - det svært for borgere, myndigheder og virksomheder at få et klart overblik over situationen.

Ud fra Nordisk Ministerråds perspektiv kan man konstatere at en indsats med fokus på branchernes egne regler er betydningsfuldt.

Det er dog et stort og kompleks område med mange typer af brancheregulering, når man ser på den samlede brancheregulering i Norden. Hertil kommer, at denne regulering fortrinsvis er en del af partssystemet på arbejdsmarkedet.

Generalsekretæren for Nordisk Ministerråd har fået til opgave af de nordiske statsministre at afholde strukturerede dialogmøder med arbejdsmarkedets parter i Norden med fokus på at fjerne grænsehindre, som hindrer vækst og mobilitet. I 2016 blev der således afholdt en række dialogmøder med de respektive samarbejdsministre, arbejdsmarkedets parter og Grænsehindringsrådets nationale medlemmer i landene. Ud fra disse dialogmøder kortlagde man et antal grænsehindre, blandt andet var erhvervskvalifikation en af de vigtigste grænsehindre, som parterne var enige om at få løst. Af de kortlagte grænsehindre besluttede man, at man i 2017 ville afholde løsningsorienterede møder med de respektive samarbejdsministre, nationale grænsehindringsrådsmedlemmer og arbejdsmarkedets parter i hvert af landene med det formål at i samarbejde at få udarbejdet løsningsforslag i forhold til blandt andet erhvervskvalifikation.

Nordisk Ministerråd finder dog Nordisk Råds forslag om en dialog med brancheorganisationerne om harmonisering om deres brancheregulering interessant og vigtig i relation til at kunne medvirke til at bidrage til at sikre et fælles nordisk arbejdsmarked. Nordisk Ministerråd vil derfor som et pilotprojekt initiere en proces med at udvælge en til to specifikke brancher, som i forhold til egenregulering vil være interes-

sante at se nærmere på. Denne udvælgelse vil ske med henblik på at indgå i en dialog med disse brancher om omfanget og relevansen af denne egenregulering i forhold til mobiliteten på det nordiske arbejdsmarked. Et sådant pilotprojekt forventes at kunne gennemføres inden for rammerne af et beløb på 100.000 DKK.

Kortlægning af godkendelsesordninger

De nordiske lande har veletablerede ordninger for godkendelse af dokumenteret udenlandsk højere uddannelse og har gennem implementeringen af EU's erhvervs-kvalifikationsdirektiv sammenlignelige ordninger for godkendelse af erhvervs-kvalifikationer for regulerede erhverv overfor EØS-borgere.

Der findes allerede et etableret samarbejde for nationale godkendelseskontorer, det såkaldte ENIC-NARIC netværk. ENIC (European Network of Information Centres in the European Region) og NARIC (*National Academic Recognition Information Centres in the European Union*) er netværk af nationale kontorer, som informerer om godkendelse af udenlandske uddannelser og uddannelsessystemer i forskellige lande. Netværkene er forankret i Lissabonkonventionen, en aftale der er indgået mellem lande i UNESCO og Europarådet for at muliggøre større akademisk mobilitet over landegrænser. Der kan imidlertid være variation i, hvordan de forskellige landes kontorer arbejder med disse spørgsmål, både når det gælder sagsbehandlingsprincipper, proces, metodik, tidsforbrug for udgifter.

De nordiske landes godkendelseskontorer samarbejder gennem netværket *Nordic National Recognition Information Centres (NORRIC)* tæt sammen omkring godkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer samt implementering af EU's regelsæt og instrumenter for gensidig anerkendelse af akademiske og professionelle kvalifikationer, herunder *European Professional Card* og *European Qualification Framework*.

At få en systematiseret kortlægning og vurdering af eventuelle forskellige forhold ved godkendelsesordningerne vil være et vigtigt grundlag for at kunne lære af hinanden og diskutere mulighederne for samarbejde inden for blandt andet uddannelse og arbejdsmarked mellem de nordiske lande, Færøerne, Grønland og Åland.

Nordisk Ministerråd har derfor på initiativ af det norske formandskab iværksat en kortlægning af godkendelsesordninger for lovregulerede erhverv for ansøgere med udenlandske uddannelser og erhvervs-kvalifikationer i Norden for at bidrage til at fjerne grænsehindringer mellem de nordiske lande og Færøerne, Grønland og Åland.

Endvidere er det formålet at kortlægge muligheder for at tage supplerende uddannelse, i de tilfælde hvor en ansøger skal opkvalificeres for at få godkendt sine kvalifikationer. En systematisk kortlægning og analyse af de nordiske landes godkendelses- og anerkendelsesordninger vil kunne bidrage med viden om, hvad der kendetegner effektive ordninger, som understøtter hurtig og nem vurdering af ansøgere med udenlandske uddannelser og erhvervs-kvalifikationer.

Første del af kortlægningen har til formål, at tilvejebringe viden om og overblik over, hvilke principper og kriterier der lægges til grund for godkendelser, herunder proces, metodik, tidsbrug og omkostninger/afgifter på nationalt plan inden for hvert af de nordiske lande. Kortlægningen vil således skabe viden om, hvilke ordninger der benyttes i de forskellige nordiske lande, og hvordan ordningerne anvendes.

Anden del af kortlægningen gennemføres som en komparativ analyse, hvor resultaterne fra første del analyseres på tværs af de forskellige nordiske lande. I den komparative analyse undersøges resultaterne fra de forskellige lande i forhold til afgørelser samt tids- og ressourceforbrug med henblik på at kunne vurdere, hvad der kendetegner effektive godkendelses- og anerkendelsesordninger. På baggrund af den komparative analyse udvikles anbefalinger til fælles løsninger på tværs af de nordiske lande og selvstyrende områder.

Kortlægningen omfatter henholdsvis personer med en uddannelse og/eller erhvervs-kvalifikationer fra et land i Norden; personer med en uddannelse og/eller erhvervs-kvalifikationer fra et EØS-/EU-land og personer med en uddannelse og/eller erhvervs-kvalifikationer fra et tredjeland, der søger om godkendelse af deres uddannelses- eller erhvervs-kvalifikationer i et af de nordiske lande.

Når kortlægningen foreligger i indeværende år, vil Nordisk Ministerråd vurdere den videre opfølgning i forhold til, hvor det er muligt at arbejde med af eventuelle fælles nordiske samarbejds-løsninger.

Rekommandationen anses hermed for opfyldt.

Utskottets synpunkter

Utskottet finner med glädje att de förslag som framförs i rekommendationen, be-fanns intressanta och relevanta även för Nordiska ministerrådet, och att man därför på båda områdena har eller inom kort igångsatt/sätter igång projekt där dessa ska operationaliseras.

Utskottet kommer att fortsätta att följa de båda projekten och kommer att ta del av dess slutsatser, men känner tillförsikt nog vad gäller ministerrådets egenintresse i dessa frågor, att redan innan projekten är slutförda, föreslå för Nordiska rådet att re-kommendationen kan anses som slutbehandlad för rådets del.

Stockholm, 3 april 2017

Emilia Töyrä (S)
Håkan Svenneling (V)
Juhana Vartiainen (saml)
Katri Kulmuni (cent)
Kjell-Idar Juvik (A)
Lars Tysklind (L)
Lena Asplund (M)
Magni Arge (T)

Mikael Staffas (Lib)
Mikkel Dencker (DF)
Oskar J. Grimstad (FrP)
Per Olaf Lundteigen (Sp)
Pyry Niemi (S)
Ruth Mari Grung (A)
Torgeir Knag Fylkesnes (SV)